

SZARVASI UJSÁG

A SZARVASI JÁRÁS PÁRTKÖZI HETILAPJA
MEGJELENIK MINDEN PÉNTEKEN.

BREITNER ISTVÁN:

Választás közben

Budapest népe már szavazott. Történelmünk során először szabadon és tisztán. Népünk büszke lehet erre a választójogi törvényre, amely mindenkit, — a múlt rendszer jelentősebb politikai szereplőinek kivételével, — az urnák elé szólít.

Ez a választás fiatal demokráciánknak nagy próbatétele volt. Még a legelfogultabb szemlélőnek is meg kell állapítania, hogy a budapesti választásnál teljes mértékben érvényesült a törvény tiszta szelleme és általa a demokrácia jogi követelménye.

Bizonyosra vehetjük, hogy a demokrácia egész világa el fogja ismerni a magyar kormányt és szerveinek őszinte szándékát a magyar demokrácia megvalósítása érdekében. Mindenki látja, hogy a magyar kormány nemcsak hangoztatja, de alkalmazza is a demokráciát. Ez a választás szükségképpen elnémitte a fiatal magyar demokráciát sértő és gyengíteni szándékozó azt a bel- és külföldön terjesztett híresztelést, hogy Magyarországon a demokrácia leple alatt diktatura érvényesül. Ez a választás a legfrappánsabb válasz volt a támadók felé.

A demokrácia azonban nemcsak a népszavazásban megnyilvánuló alaki követelmény, hanem a demokráciának elsősorban jelentős anyagi tartalma, valóságos értelme és értéke is van. A budapesti választásoknak és azontúl az országos választásoknak értéke azon fog eldőlni, hogy a választásokban érvényesülő és megnyilatkozó alaki demokráciát milyen mértékben fogja követni a demokrácia eszméinek, tulajdonképeni tartalmának megvalósulása.

A demokráciának vannak olyan követelményei, amelyeknek feltétlenül meg kell valósulniuk, ha már eddig nem, vagy csak részben valósultak meg. Ilyen, az állam területén lakó minden embernek, az élthez, a jóléthez, a szabadságjogok teljes gyakorlásához való joga. Mindenki politikai és egyéni felfogásának teljes tiszteletben tartása.

A demokrácia nemcsak a politikai jogok gyakorlásának bizonyos formáját jelenti, hanem az élet leélésének bizonyos formáját is. Azt a formáját, amiben mindenki munkája nyomán a maga és családja szükségleteit könnyen és bőven kielégítheti. Minden gyermek, anyagi korlátozás nélkül tanulhat. Minden beteg, bármily költséges, gyógy-móddhoz hozzájuthat. Minden állampolgár számára nyitva álljon anyagi korlátozás nélkül, a kul-

Ma: Hadifogoly szolgálat és sporttudósítás

A cseh-szlovák koncentrációs táborokban túrhetetlen állapot uralkodik

Budapesten a kisgazdapárt, pestkörnyéken a munkáslista győzött

Az öcsödi szabotázs

Zsedényi Béla,

a nemzetgyűlés elnöke fogadta az amerikai külügyi bizottság Budapestben tartózkodó tagjait.

Az amerikai örmények beadványban kérték, hogy azokat az örménylakta területeket, melyeket az első világháború után Törökországhoz csatoltak, kapcsolják a Szovjetunióhoz.

Az angol újságok vezető helyen foglalkoznak a cseh kitelepítésekkel: egyes cseh-szlovák hatóságok nem veszik figyelembe a kormány utasításait. A koncentrációs táborokban embertelen helyzet uralkodik. Valószínűleg a kormánynak nincs tudomása erről, mert e túrhetetlen állapotot senki sem változtatja meg.

Az angol külügyminiszter nyi-

latkozott a lengyelországi választásokról. Kijelentette, hogy figyelemmel kíséri a helyzetet és minden demokratikus és náciellenes párt jogosult a választásokon részt venni és jelölteket állítani. A választásokat a legsürgősebben megtartják, bár nem állapítható meg még, hogy a rádió és sajtó útján szükséges könnyítéseket egyenlő módon élvezik-e az ottani pártok.

Finnország elnökét, a 78 éves ösz Mannerheim tábornagyot súlyos szivbajjal kórházba szállították.

Három magyar orvos, aki a japán megszállás idején szabadlábón volt, a Reuter kiküldött tudósítójának elmondta, hogy a japán uralom alatt az éhezés következtében az emberevés számos esete fordult elő Sanghajban. A szigeten talált holttestek gyakran

meg voltak csonkítva és látszott, hogy késsel vágták le róluk a húst. A magyar orvosok, borsalmas kínzási módszerekről beszéltek a japánok kegyetlenkedéséről.

A fővárosi választások végeredménye alapján: a Kisgazdapárt 123, Munkáslista 103, Demokratapárt 9, Parasztpárt 5, Radikálispart 2 mandátumot kapott Pestkörnyéken a munkáslista ért el többséget.

A járási főjegyző tartozik gondoskodni arról, hogy azok a felszólamlóknak, akik nem kaptak számláló lapot, elegendő számláló lap álljon rendelkezésükre. A központi összeíró bizottság készenlétben kell legyen, hogy október 28-ig átvizsgálja a beérkező felszólamlásokat. Okt. 29-30-31-én a helyesbítő határozatokat közszemlére kell kitenni.

túra tárháza. Minden ember nyugodtan gondolhasson öregkorára.

A demokráciának ezen lényegbeli követelményein túl, — magyar demokráciának tekintetét a többi demokráciák, a keleti és nyugati demokráciák felé kell fordítania. Tekintetbe kell vennie, hogy a Magyarországot felszabadító orosz hadsereg annak a keleti demokráciának hazánkban is tartózkodó hatalmas hadereje, amely intézményeivel és eredményeivel bámolatba ejtette az egész világot. De tekintetbe kell vennie azt is, hogy a nyugati demokráciák sorában az Angliában hatalmon lévő szocialista alapon álló munkáspárt a bányák kisajátításának, az angol bank államosításának és a föld elrendezésének programjával indult az új törvényhozásba. De hasonló programot tűzött maga elé Európa többi nyugati államának demokratikus kormánya is.

A fiatal magyar demokráciának elsőrendű feladata azoknak az eszméknek és intézményeknek megvalósítása, amelyek a nyugati és keleti demokráciákban egyaránt megtalálhatók. Ezek-

ből kiindulva kell megteremtünk a magunk magyar demokráciáját.

A szövetséges hatalmak a most befejeződött háborút a fasizmusnak, a nemzeti szocializmusnak teljes és végleges kiirtásáért folytatták. Ezért áldozta életét az orosz katona Budapesten, az amerikai és az angol katona Párisban vagy Kölnben. A szövetséges hatalmak elvárják és megkövetelik Európa minden demokratikus kormányától, hogy ennek a célnak a megvalósítását, saját országunk területén, mielőbb elősegítsék. Az orosz hadsereg nagyvonalú eljárásán kívül, Európa nyugatán az angol és az amerikai hadsereg a háború befejezése után példásan megmutatja, hogy milyen komolyan veszi a fasizmus felszámolását. Németországban és Európában többi országában óriási légereket gyűjtik a háború bűnösöket. Amerikai katonák szedték össze és amerikai repülőgépen hozzák Budapestre a magyar háborús és népellenes bűnösöket, hogy ma az egész világon érvényesülő jogelvek szerint megalkotott nép-

biráskodási törvényünk szerint ítélkezzünk felettük.

A magyarországi fasizmusnak, hazánk tragédiája okozójának felelőssége vonása az a főkérdés, amelyet a fiatal magyar demokráciának szintén meg kell oldania, hogy megszerezhesse az egész világ megbecsülését. Azonban ezt a kérdést is, mint a többi, csak a demokrácia elveinek legszigorúbb betartása mellett szabad és kell megoldanunk.

A választás nyomán, az egyetemes demokráciának ezeket az általános és aktuális követelményeit kell a magyar demokráciának szem előtt tartania, illetve megvalósítania, ha meg akar erősödni és ki akarja vívni a világ elismerését.

És választás közben, minden szavazó, — felülemelkedve pártönzésen és egyéni érdeken, a „feszítsd meg” demokráciához nem illő gondolata helyett, — gondoljon a demokrácia lényegére, hazája és a magyar nép üdvére, a salus rei publicae-re, ami nehéz helyzetekben, sokkal inkább, mint valaha, suprema lex: a legfőbb törvény!

SZARVASI VÁLASZTÓK!

A nemzetgyűlési országos választásokat november 4-én tartják meg. A pártok jelöltjeit október 20-ik kell bejelenteni a békéscsabai kerületi választási bizottságnak.

A szavazatszedő bizottság csak azután bocsátja szavazásra a választót, amikor annak személyazonosságát megállapította. Ezért a választás napján hatósági személyazonossági igazolványt vigyünk magunkkal. Akinek nincsen, időben szerezzé be.

A választás napját megelőző nap 0 órájától a választást követő nap 24 órájáig szeszes italt árusítani, kiosztani, vagy más módon forgalombahozni tilos.

A választást megelőző napon és a választás napján mindennemű közmunka kötelezettség szünetel.

Vértanúk ünneplése.

A Nemzeti Bizottság vasárnap délután ünnepi nagygyűlést tartott a Nyári Színházban.

A Kommunista Párt részéről Blahut János megemlékezett arról, hogy a 26 éves reakció és az elnyomás után az idén ünnepeljük először szabad országban az okt. 6-át, a magyar nemzet gyásznapját. Október 6-a végét jelenti annak a szabadságharcnak, amelyet a magyar nép függetlenségéért a német zsarnokság ellen folytatott. De október 6-a egyúttal a magyar függetlenségért folytatott harc korábbi mártírjainak: Somogyi, Bacsó, Sallai, Fürst és Bajcsy Zsilinszky Endrének is a gyásznapja lett.

Végül okt. 6-a Szarvas községben a szabadság eljövését is jelenti.

A Szociáldemokrata Párt részéről Kulcsák János méltatta a nap jelentőségét.

Bencsik István a magyar parasztság harcát ismertette az évszázados német kizsákmányolás és az elnyomással szemben. Okt. 6-án a bevonuló szovjet-hadsereg szélförte ezt az évszázados bilincset.

Szekács Sámuel a Független Kisgazdapárt részéről kifejezésre juttatta, hogy minden nagy nemzeti hőstetthez a szabadságnak és igazságnak tökéletes egybeforrása szükséges, mert csak így lehet az örök érvényű.

Ezután a népgyűlés felvonult az orosz parancsnokság elé, ahol Gyuska János a Kommunista Párt megyei titkára felkőszöntötte a szovjet hadsereg szarvasi képviselőjét, Avramenko városparancsnokot, aki válaszában utalt a szovjet hadsereg példátlan áldozatkészségére, hogy a német fasizmus leverésével az európai háborút befejezze és a népek szabadságát visszaadja.

Beszolgáltatás Öcsödön

Szabotázs folytán Öcsödön eimaradt a jóvátétel teljesítése

A szarvasi járás minden községe már hetekkel ezelőtt eleget tett harmadik negyedévi jóvátételi kötelezettségének. Öcsöd kivételével. Öcsöd mulasztásáért a járás többi községei egyetemesen felelték volna, de ezen túlmenő jelentősége az, hogy a jóvátétel teljesítésétől országunk egész jövője függ.

A szarvasi járás főjegyzőjének minden felhívása ellenére, Öcsöd nem teljesített. Miután szabotázs gyanúja állott fenn, a közigazgatás a politikai rendőrség beavatkozását kérte. A Politikai Osztály vezetője személyesen állapította meg, hogy az egyik öcsödi gazda az öcsödi lakosság által már augusztus végén beszolgáltatott állatokat visszavittette tulajdonosaikkal és a besolgáltatás ellen agitált. Ennek híre ment a községben és így maradt el a besolgáltatás.

Ez után a Politikai Osztály vezetője Szarvasról egy szakasz rendőrt rendelt ki Öcsödre és az öcsödi rendőrségnek, valamint Öcsöd község teljes közigazgatási apparátusának bevonásával egy 24 óra alatt végrehajtatta a besolgáltatást. A besolgáltatás végrehajtása a Politikai Osztály részéről a megszokott erővel, tapintattal és igazsággal történt.

Öcsöd lakossága teljesen megnyugodva vette tudomásul a mindenkori igazságos megoldást. Viszont méltán követeli a szabotálók és zavartkeltők megbüntetését.

Az újonnan megszervezett rendőrségünk dicsőrekes módon megmutatta, hogy eljárásában most már teljes mértékben érvényesül a demokrácia szellemében megvalósuló végrehajtó hatalom.

Nagyrátai zászlóvató ünnepély

A Magyar Kommunista Párt nagyrátai szervezete ünnepélyes külsőségek között rendezte zászlóvátását.

Sovány György titkár megnyitó szavai után Laukó csabacsüdi főjegyző ünnepi beszédet mondott. Megemlékezett az aradi 13 vértanuról és az elnyomás 25 esztendeje alatt a magyar nép soraiból az elnyomás elleni küzdelemben vértanuhalt szenvedett Sallai, Fürst és Bajcsy Zsilinszky Endréről, és kérte a nagyrátai né-

pet, hogy a reakció elleni küzdelemben legyen méltó mártírjaink kiontott vére.

A következő felszólaló a szarvasi Kommunista Párt küldött szónoka, a munkásegységről és a munkásság szabadságharcáról emlékezett meg.

Ezután Trnyik Annuska szavai között felavatták a pártzászlót és András György zárószavával véget ért az ünnepély, melynek hangulatát előnyösen fokozta a nagyrátai fúvószenekar és ennek kar.

Lassan járj a boroshordókkal!

Hétfőn, a déli órákban egy boroshordókkal telerakott lovas-kocsi vágatott a ligeti hidra.

A közvélemény ellenőröknek azonnal gyanús lett ez a „fel-tűnő igyekezet”. Nem hiába. A hordók megvizsgálásakor kiderült, hogy kb. 3 mázsa búzát rejtettek el benne és szerették volna Szarvasról kilopni.

A rendőrség a kihágási büntető eljárást azonnal folyamatba tette.

Refleksió a „Feketézők” levelére

Legelőször is megdöbbenett az a vakmerőség, hogy az eddig ügyszólván titokban „dolgozó” feketézők mint „Szakszervezet” nyílt levélben mernek jelentkezni és a végén „Halál” ígéretével kedvezkednek az őket üldöző „brigáti” hatóságoknak.

Ha így folytatódik a közérköcs zülése, akkor a mélyen tisztelt Feketézők Szakszervezete maholnap helyet igényel majd a helyi Nemzeti Bizottságban, a pártközi tanácsuléseken, a községi hatóságban, sőt még a közeledő választásokon jelöltek állit és végül egy szép kulturpalotát épít a demokrácia kulturális támogatására... És ezen vérszemlet kapva megalakul a zsebmetszők, a részegesek, a paráznák, a gyilkosok stb. szabad szakszervezete... és... és azon vesszük magunkat észre, hogy a nagyhatalmak 50 évi gyámság és megszállás alá helyeznek, mert ezek után nemcsak önmagunkra, hanem az egész emberi egyetemességre ön- és közveszélyesek vagyunk...

A feketézés a reakciós idők tá-lálmánya és ez annak a sokfejú fenevadnak egyik utolsó kinövése, amellyel a demokráciának le kell számolnia, ha csak nem akarja, hogy a feketézők a magyar demokrácia sírásóivá „magasztosul-janak” és anarchiába, nihilizmusba züllesszék a magyar életet.

Nem a mi dolgunk, hogy a kormánynak a feketézés letörése érdekében tanácsokat adjunk, mert tudjuk, hogy minden tagjának egyik legfontosabb feladatát képezi e jelenségek kiküszöbölése.

Azonban úgy érezzük, hogy e tekintetben nem szabad kizárólag a kormánynak támaszkodni, hiszen annak nincsen mindenható betekintése, nem képes minden embert állandóan ellenőrzés alatt tartania, hiszen akkor az ország fele lakosságának rendőrnök és detek-

tivnek kellene lennie, amely az ország másik fele lakosságát ellen-őrzi... Ez azonban kiviteltel... E tekintetben magának a magyar népnek kell segítségére sietnie kormányának, azáltal, hogy saját belső meggyőződéséből vállalja a becsületes és tisztességes életet, fel-hagyja a mértéktelen önzéssel és megróbálja valósítani az életben az igazi felebaráti szeretetet.

A történelem zsarnokait gyilok, bomba tette el az útból s csak a közelmúltban láthattuk: mint omlott össze a faji gyűlöletre és az „übermensch” ideológiájára alapított náci zsinus hatalmas kártya-vára és a hazai reakció...

Az erkölcsi törvények tehát érvényben vannak.

Ma az a hiba, hogy az emberek ezrei a lélek, a becsület, a tisztesség, a szeretet törvényét és Isten akaratát figyelmen kívül hagyják.

Nem a szigorú törvények kor-bácsával kell és lehet a feketézés megszűntetni, hanem elsősorban a magyar nép lelki felébredésével, hogy mindenki ébredjen annak tudatára, hogy a becsület és tisztesség a legfőbb nemzeti és egyéni kincsünk és hogy a kölcsönös szeretet és jóindulat és bizalom nélkül ezt a hazát újjáépíteni nem lehet!

Ezek után tehát válasszunk: Vagy vállaljuk a becsület, a tisztesség, a szeretet és az önmegtagadás keskeny, nehéz, de végül mégis csak győzedelmes útját, vagy pedig erkölcsi vakágunkban essünk egymáshoz: csaljuk, lopjuk és használjuk ki egymást minden kímélet nélkül és akkor esetleg megérjük országunk teljes pusztulását... mert amely nép nem tudja felismerni felemelkedésének lehetőségeit, az valóban méltó a teljes pusztulásra.

Egy keresztény magyar demokrata polgár.

A Nemzeti Parasztpárt öcsödi és békésszentandrásai népgyűlése

A Nemzeti Parasztpárt öcsödi és békésszentandrásai szervezetei október 7-én népgyűlést tartottak, amelyen hatalmas tömegben vonta fel Öcsöd és Békésszentandrás népe.

Mindkét helyen Bencsik István járási titkár vázolta a Nemzeti Parasztpárt eddigi munkáját és célkitűzéseit:

„A Nemzeti Parasztpárt az 5 millios magyar parasztság pártja és ez irányítja minden tekintetben a politikáját. Ezért indult a föld-reform-javaslatlalt, mert azt tartja, hogy azé legyen a föld, aki megműveli. A Parasztpárt javaslatára 700.000 új magántulajdon létesült, ezt a magántulajdont mindenkivel szemben megvédi a parasztság. De ebből a magántulajdonból élni is akar és ezért szükséges, hogy harcoss pártja legyen, amit nem vesztgethetnek meg semmi oldalról, amit nem használhatnak ki a benne lapuló, haszonleső, reakciós elemek, mert a Nemzeti

Parasztpártban ilyenek nincsenek.

Nehéz időben választotta ez a párt a „nemzeti” jelzőt, mert mindig és minden körülmények között a nemzet igazi érdekeit szolgálja, de úgy, hogy tudja: a nemzet igazi tömegei, a paraszt, a munkás és a dolgozó értelmiség. Nem a külszin hazafiaságot, hanem a dolgozó, áldozatkész hazafiaságot hirdeti. Új párt, de a parasztság országszerte felismerte már, hogy az ő igazi pártja.”

Az öcsödi gyűlést Mészáros Péter a Nemzeti Parasztpárt öcsödi szervezete elnöke nyitotta meg és zárta be. Békésszentandrásan a gyűlést Lászlófi Miklós a szervezet titkára nyitotta meg, a zárószót Győri László mondotta. A népgyűlés mindkét helyen a Himnusz eléneklésével kezdődött. Öcsödön a gyűlés végén a tömeg a Szózatot, Békésszentandrásan a Kossuth-nótát énekelte el.

Rendőrségi hírek

A Politikai Rendőrség Kondoroson elfogta és letartóztatta Truczka András, aki az Andrássy út 60-ban levő „Hűség Háza”-nak portása és Omelka Ferencnek, a hirdett nyilas löveggyilkosnak testőre és valószínűleg bűntársa volt. Truczka András a Politikai Rendőrség felvitte Budapestre, az Andrássy-út 60 ba, hogy a helyszínen feleljen bűneiért.

Ugancsak letartóztatta a Politikai Rendőrség Rakovitzky Sámuel Szarvason rejtőzködő budapesti lakost, akít a budapesti Politikai Rendőrség régóta keresett. Ez a tény a nála talált különböző feladójú levelekből nyert megállapítását. Nevezett átadott a budapesti Politikai Rendőrségnek.

— A Kommunista Párt székházában panasziroda nyílt meg, ahol pártállásra való tekintet nélkül hadifogoly és minden egyéb panasz meghallgatásra talál.

Anyakönyvi hírek

1945. október 4-től:

Születtek: Novodonszky Pál és Litvaszki Mária leánya Kalalin, Bankó Gusztáv és Farkas Amália fia János, Szebegynszki János és Tot Judit leánya Erzsébet, Kovács Pál és Szilágyi Zsuzsanna fia Mátvás, Maglóczki János és Bobvos Judit fia György, Hruska Mihály és Viszkok Judit fia János, Sorkoly Mátvás és Poljovka Mária fia János, Krizsanzki György és Litavec Anna leánya Erzsébet, Harmati Pál és Bakulya Mária fia Mihály, Gráfik János és Szebegynszki Anna fia János.

Házasságot kötöttek: Roszik György Filyó Judittal, Sovány Mihály Gaál Máriaival, Kasuba Pál Stefánnyal Katalinnal, Ignác Sándor Pribelszki Máriaival, Luszyik János Szebegynszki Ilonával.

Elhaltak: Bankó János 1 napos, Prievara János 90 éves, özv. Ecker Józsefné Bihari Ilona 59 éves, Prievara Pál 1 és fél éves, Krizsanzki Erzsébet 2 napos, Leslyan János 55 éves, Hráskó Pálné Pavlik Judit 59 éves korukban.

Tragikus körülmények között múlt évben elhunyt felejtethetlen szeretett gyermekünk

ifj. Povázsay Andrásnak a lelki üdvéért október 7-én tartott gyászistentiszteleten jelen voltak a barátok, tűzoltó kollegáknak hálás köszönetünket nyilvánítjuk.

**POVÁZSAY ANDRÁS,
NEJE ÉS CSALÁDJA.**

Istentiszteletek

Vasárnap 9 órától az ev. templomban, délután az újtemplomban magyarnyelvű istentisztelet tartanak.

Istentiszteletek a róm. kat. templomban vasárnap 8 órákor diákmissze, 9 órákor csendesmise, 10 órákor nagymise szentbeszéddel. Délután 6 órákor litánia. Köznapokon reggel negyed 8-kor mise, októberben délután 5-kor áhítafosság.

Vasárnap 9 órától az ev. templomban magyarnyelvű istentisztelet tartanak.

— Orvosi hír. Dr. Rózsásvi János orvos, fogászati rendelését megkezdte. I. ker. Csáky-u. 94. (volt Ribárszky-rendelő).

MEZŐGAZDASÁG

PALOV JÓZSEF:

A lucernaliszt

A lucernaszena nemcsak szalaszt, hanem örleménylucernaliszt alakjában is. A lucernaliszt minősége természetesen a felőrlött lucernaszenától függ. Ennek minősége viszont megítélhető a levelek számából, a szár vastagságából és keménységéből, a színből és szagból. A jó minőségű lucernaszenának legolább fele levél, szára vékony, nem török, hanem hajlik, zöld szimű, kellemes szénaszagú. Kizárólag ilyen minőségű szena alkalmas lucernaliszt készítésére. Fontos továbbá a kaszálás ideje is, amennyiben csakis egészen fiatalon kaszált lucernaszenát érdemes liszté őrölni, mert a virágzás után kaszált lucerna lisztjét állatfalk, különösen a sertések rosszul értékesítik.

A jó minőségű lucernaliszt tartalmaz tehérfekét, mézszókat, több-kevesebb csonképző D-vitamint. Tápértéke legolább annyi, mint a jó búzakorpáé, D-vitamin tartalmánál fogva azonban többet is ér. Ma különösen nagy a jelentősége, mert az abrakkeverékben helyettesítheti a drága tehérfekétartalmú takarmányok egyrésztét (5—20 %-ot). A korpá, árpa, borsó, szója piaci ára mindíg nagyobb a sejt termelésű lucernaszenánál. A szénával szemben az az előnye, hogy más abraktakarmányokkal jól elkeverhető és így olyan állatokkal is értékesíthető, melyek a szénát nem eszik meg (pl. sertés). Az őrlés által a tápértéke valamennyivel emelkedik.

Fehasználható minden gazdasági állat takarmányozására. Így a szopós és választott borjúk, növendékmarhák, fejőstehenek, baromfi, de különösen a sertések téli takarmányozására használható sikerrel. Életésére fokozatosan kell átérni, hogy a sertések a kissé kesernyész ízt megszokják. Amennyiben az első napokban nem szívesen fogyasztanak, ízletességét némi házi cukor-repa-szörp („melasz”) hozzáadásával fokozhatjuk, ennek adagolását rövidesen beszüntetjük.

Fajtára való tekintet nélkül a malacok már szopós korukban is szívesen fogyasztják a fölözött tejjel vagy jó minőségű konyhamoslékkal leöntözött lucernalisztet. Az ily módon előállított pép etetése által a malacok már fiatal korukban megszokják a szalasztakarmány fogyasztását, ami különösen téli malacoknál fontos, csontrendszertük így jobban kiépül, tápcsatornájuk kitágul, ezáltal pedig több takarmányt vehetnek fel és emészthetnek meg, a több takarmányból származó súlyt viszont a jól kiépült csontrendszertük elbirja. Mindez előmozdítja a malacok gyors kifejlődését.

De idősebb sertésekkel is eredményesen etethető a lucernaliszt. Különösen a vemhes és szoptató kocák abrakjában célszerű 15—20 %-ban adagolni. Ezáltal könnyen emészthető tehérfekéhez, mézszókhöz és vitaminokhoz jutnak, melyek nélkülözhetetlenek a magzat kifejlődéséhez, illetőleg a tej előállításához. A vemhesség előrehaladásával a lucernaliszt mennyiségét terimés volta miatt fokozatosan csökkenteni kell. Kissebb mennyiségben hízósertésekkel is etethető, különösen a hizlalás első felében.

Mindez azonban csak a jó minőségű lucernaszenából származó lisztre vonatkozik. A lés száru, kevés levélű, többször ázott lucernaszena liszje egyenlő tápértékű a búzaszalmával. A tápanyagok nagyobb mennyisége a levelekben van, ezért a levélpergést a lehetőséghez képest akadályozzuk meg.

Szarvasi Nemzeti Bizottság hírei

A Nemzeti Bizottság Kulturális Bizottságot állított fel és tagjának megválasztották: Hódosi Ernőt, Benesik Istvánt, Pecznik Jánost, Tausz

uth Antalt, Fasang Árpádot, Pivier Pált, Weisz Bélát, Kollár Mihályt, Hanzó Lajost és Jankó Istvánt.

A Nemzeti Bizottság a kondorosi Nemzeti Bizottsággal karöltve a kondorosi iskolavonat indítása érdekében, az ügy fontos-

ságára való tekintettel elhatározta, hogy sürgősen eljár a MÁV igazgatóságánál és kieszközli az iskolavonatot.

ANTAL GÁBOR:

Mit akar a Magyar Demokratikus Ifjúság?

A fasiszta uralom a magyar ifjúságot teljesen félrevezette. Azt szereltették meg vele, ami a magyar nép érdekei ellen volt és azt kellett gyűlölnie, amit az emberiség és igazságosság törvényei szerint szeretnie kellett volna. A parasztság, munkásság, értelmiség ifjúságának összefogásából Debrecenben 1944. október havában megalakult a MADISZ, mely ma kb. milliós tömegével azóta hatalmas országos mozgalommá nőtte ki magát és bár sohasem tiltakozott az ellen, hogy a pártok megszervezzék a maguk ifjúságát, a demokratikus előrehaladás szempontjából legcélravezetőbbnek a magyar ifjúság egységét tartotta kívánatosnak.

Erről a kérdésről beszélgettünk Szabó Zoltán íróval, a MADISZ országos elnökével.

— Budapest — mondotta Szabó Zoltán, mi voltunk azok, akik megépítettük az első roham hidat Újpestenél, mi osztottuk szét Buda-

pest éhező népe között a krumplit, mi dolgoztuk meg a parkokat és köztereket, hogy Budapestnek vitaminkertjei legyenek. Ma tagjaink demokratikus szellemi átnevelését is megkezdjük.

Azon vagyunk, hogy a vidékiek képviselői minél többet jöjjenek Budapestre az állandó kapcsolat érdekében és elmondhassuk egymásnak milyen akadályokkal és gátló előtétellel kell megküzdenünk, míg demokratikus nevelésünket megkezdhetjük és mik a demokrácia büszkeségei, az alapja, melynek szilárdságára éppen az ifjúság ébersége van elsősorban hivatva vigyázni.

Tőlünk függ, hogy Európa és az egész világ újszelleme ifjúsága mennyire fog megbecsülni bennünket, hogy milyen életünk lesz: boldog, avagy boldogtalan. Már annyian mondták, de tényleg így van: az ifjúság a jövőadó, az ifjúság a tavasz, minden az ifjúságtól függ.

1945. október 12.

(3)

BARANAY Mária

A dolgozók dala.

Rajta rajta, indulás, a munka hív,
rajta rajta, dobbanjon együtt a szív,
az idő elmúlik, hát munkára fel,
búzdjunk az egyszer két munkás ke-
szünkkel.

Miénk a jövő, dallal munkára hát,
ugy járjon kezünkben csákány és lapát,
mint régen őseink forgattak kardot,
indulás, mindnyájan munkások vagy-
tok!

Ki késsel, ki esszel, álljon a sorba,
halljátok? emberért kiált a munka!
Nincsenek közöttünk parasztok, urak,
testvérek vagyunk, ledölte a falak!

Rajta hát, gépek zajával szálljon a dal,
előre az újépitő haddal,
vessünk, hogy egykor bő aratás legyen,
búzatábla ringjon a csatateren.

A jövő mt, a jövő hív, munkára fel,
teflenség, tunyaság hagyjon minket el,
egy az imádságunk, egyet óhajtunk,
munkások vagyunk, dolgozni akarunk!

A materialista.

Halódik János gazda és megkérdezi Pista bácsitól.

— Koma mi történik velem, ha meghalok?

— Hát elföldelünk.

— És aztán?

— Hát elporladsz édes komám.

— Hát aztán?

— Fű nő ki beőled.

— No és azután?

— Lelegel egy szép ömeres ökör.

— És végül?

— Hát majd találkozom veled,

amint baktatsz az úton és majd azt

mondom, János, János, de meg változtál... (Ha bár a rossz nyelvek szerint nem változott semmi).

A Skymaster repülőgép útja

A Skymaster, a földet először körülrepülő óriás gép negyven utast vihetett magával. Mostani első útján csak kilencutas vett részt. Közülük volt több hivatalos személyiség, három hírlapíró és az amerikai hadügyminisztérium egyik fényképese. A személyzet öt tagból állt. Ezenkívül a gép 3000 font súlyú diplomáciai postát vitt magával.

A Skymaster Európát elkerülte. Az út egyes állomásai a következők voltak: Bermuda-szigetek, Azori-szigetek, Casablanca, Tripolisz, Kairó, Abadam (Perzsia), Kairó, Kalkutta, Luliang, (Kina). Kínából a repülőgép Manila, Guam, Kwajaleing és a Johnston-szigetek, valamint Honolulu érintésével szelte át a Csendes-óceánt. Az amerikai szárazföldet San Francisco nál érte el és innen leszállás nélkül haladt tovább Washingtonba.

— **Ügyvédi hír.** Dr. Donner Tibor ügyvéd visszaérkezett és ügyvédi gyakorlatát III. 85 sz. e ismét megkezdte.

• **Báránybört** vennék. Cim a szerkesztőségben.

• **Góréhoz szükséges gerendák és cserepek** eladók, III. 240.

• Eladó: **Égett téglá**, három drb ajtó, két darab ablak II. ker. 288.

• Fejőre **tenenet** keresek. IV. 154.

• **Butordarabok** eladók, érdeklődni Kacz órás.

MŰVÉSZET

A szarvasi nők kulturmunkája

A szarvasi Demokratikus Nők Szövetsége már eddig is kitűnt tevékeny munkásságával. Vasárnapi előadásukat Szamosvölgyi elnöknő szavai nyitották meg, mely után az apró gyermekek magyar táncá következett a közönség nagy tetszésére. Szivák Béla magyar dalokat énekelt és hangjának zengése melegséget varázsolt a hűvös színpalak köze. Tischljar Jánosné tehetsége legjobban a magyar dal és szótáncában nyilvánult meg. Szarvas igényes közönsége még sokszor szeretne vele találkozni.

Tompá M.: „Három daru” c. versét Szamosvölgyi Mihályné szavalta nagy átérzéssel. Magyar dalokat énekelt a kedves bájos Kovács Acsi. Jó volt még Kovács Jánosné szavalata, a magyar és orosz tánc, valamint a két egyfelvonásos bohózat, amit a Szövetség tagjai mutattak be.

A Demokratikus Nők Szövetsége közel féleve áll fenn Szarvason s ma már több ezer tagot számlál, akik az öt pártból és a pártönkivüliek sorából tevődnek össze.

Áldozatkészségük megalapította a napközi otthont és a bölcsődét. Eddig nyolc sokgyermekes anyát részesítettek 1000-1000 pengő segélyben. Résztvettek az Országos Újjáépítési Bizottságnak, úgyszintén a Nemzeti Segély részére folytatott gyűjtésben (eredménye 32 000 P.)

Természeti és pénzübeni segínyt nyújtottak 14 hadifogoly szegény családnak. Céljuk a kulturális élet fejlesztése, erre szolgálnak a gyakori műkedvelő előadások, melynek jövedelmét szintén jótékony célra fordítják.

Szarvas közönsége nevében hálás köszönetet mondunk a Magyar Demokratikus Nők Szövetsége szociális munkásságáért. (Baranyai)

A kritika szabadsága mellett

1848-ban a sajtószabadság még csak törvény. Ma: demokráciánk alapja és büszkesége.

Hogy mi legyen a sajtó véleménye, mit mondjon, illetve ne hallgasson el, azt megparancsolták, elrendelték, vagy megkövetelték a gyalázatos Bach-korszakban és azóta valamennyi germán-majmolásban megkerült „alkotmányos” magyar kormány alatt.

A sajtóterror legutolsó nemzetvezetője: Szálasi Ferenc ma-holnap csak az akasztófaról öltögetheti nyelvét a szerkesztősegekre.

Ennek ellenére még most is akadnak további Bach-huszar kiseretek, akik megkövetelik, hogy mit is irjanak meg az újságban.

Pedig a demokratikus Magyarországon a véleményrácérszakolásnak, ennek a tipikusan fasiszta tébolyának és szabadságtiprásnak az ideje már valóban örökre lejárt.

Szarvasi hadifogoly-szolgálat

Szeptember 27-én megérkeztek: Balatoni Pál és Valach András szarvasiak, Hamza József, Illés József, Sztó János békésszentandrásiak.

Október 5-én megérkeztek: Komár János, Augusztinyi János, Valkovszki Mihály, Komlovszki Pál állatorvos Szarvasra, Csikai István és Bori Mihály Budapesten maradtak. Delután megérkeztek: Koszti János, Filyó Pál, Hajdú János, Bodnár Elemér, Farkas János, Laczkó János, Molnár János, Zsigmond György. Szirony Györgyről felvilágosított a Kisgazdaifjúság irodájában.

Október 6-án megérkeztek: Nagy Ferenc Kiskirályság, Kurucz János Öcsöd, Csik Pál örv. Békésszentandrás, Kovács Béla gimn. tanár és Gulyás Mihály Szarvas. Dezső Sándor Öcsöd, Borgulya Mihály Szarvas. — Pochingban vannak: Balla Imre, Szabó Gyula, Egri András békésszentandrásiak, Kiss Sándor és Rónyai Gábor öcsödiek. Rapkovszki Béla, Blaskó István kereskedő, Furár György siratói, Litauszki András, Galáth Mihály tanya III. 219., Krebs Gyula és Szomjasek szarvasiak. — Zamporiban vannak: Kresnyák János, felesége Szrenka-leány.

Mravik Pál a Baán kereskedés környékéről, Molnár György volt hentes, Borgulya az újtemplomi kövesút mellett, Szvák János siratói, Hanó János tanító.

FELHÍVÁS I

A Szarvasi Járási Ipartestület elnöksége felhívja mindazokat a szarvasi iparosokat, kik az utóbbi időben érkeztek haza hadifogságból, valamint az újonnan érkezetteket, akik segélyre ráutalt anyagi helyzetben vannak, hogy az iparosság által e nemes célra gyűjtött segély átvétele végett, a hivatalos órák alatt személyesen jelenjenek meg.

Freckska-Mozgó

Október 13-án, szombaton, 14-én, vasárnap és 15-én, hétfőn.

gróf Monte Christo

A legizgalmasabb filmdráma

Október 17-én, szerdán és 18-án, csütörtökön.

VARIETÉ

Bájos amerikai film.

TESTEDZÉS

Kegyeleti staféta.

Október 6-án, a mult hagyományaihoz híven, a 13 aradi vértanú emlékére Szarvas fiatalága kegyeleti stafétával hódolt. A 8x200 méteres stafétát a Gimnázium csapata nyerte meg. Második a Turul labdarúgó gárdája, harmadik a Gazdasági Tanintézet, negyedik a Tanítóképző együttese lett. A MADISZ és a Kisgazdák ifjúsága nem indult. A célbaérés után megtartott ünnepségen Zima Pál és dr. Darida Mihály kegyeleti szavakban emlékeztek meg október 6-ának jelentőségéről, majd a versenyző fiatalok megkoszorúzták a Hősök Szobrát és városunkban elhelyezett orosz katonák sírját.

A békéscsabai kerület döntései a Turul ügyében

A kerület intéző egyesbirája, Gabányi Tibor a mult csütörtökön tárgyalta a Turul SE függőben lévő ügyeit. Ez alkalommal tárgyalta a mult hóban elmaradt totkomlói bajnoki mérkőzés ügyét. A Turul indokolt kérelmei és jelentései figyelembevételével úgy döntött, hogy az elmaradt mérkőzést november 1-én Szarvason kell lejátszani. A csabai MAV nem jelenése miatt elmaradt mérkőzés ügyében az előbbi határozatot hozta: a) Kötelezte a MAV-ot, hogy a mérkőzés megrendezése körül felmerült összes kiadásokat a Turulnak térítse meg. b) A bajnoki mérkőzés két pontját 0:0 gólránnyal a Turul javára írta. c) A tavaszi bajnoki mérkőzés pályaválasztóját felcserélte, s így a MAV-nak tavasszal is Szarvason kell játszania.

Kondorosi TE—Turul 2:0 (0:0)

Kondoros. I. o. bajn. Vezette Énekes.

A Turul első csapata vasárnap Kondoroson játszott bajnoki mérkőzést. A Kisgazdapárt jóvoltából (15 kg benzint adományozott a Turulnak) a csapat teherautón tesette meg útját Kondorosra. A csapat összeállítását az elmúltakhoz képest tartalékos volt, mivel nélkülöznie kellett három legjobb emberét. Nélkülük a csapat így állt fel: Baranyai — Janurik, Haumann — Kerekes I., Gergely, Lendvay — Kerekes III., Lukács, Kerekes II., Sznygyik, Fábry. — Országosról szél segítségével kezdte a Turul a játékot, bár ez nem segítséget jelent, sőt teljesen zavarja a játék menetét. Az egész félidő folyamán hatalmas csapkodás volt a játék, egyik fél sem erőltette az iramot. A Turul gyenge csatársora még a szél segítségével is keptelen eredményt kihozni, csupán 3 kihasználatlan gólhelyzet jelent némi Turul-főnyert.

A második félidőben a KoTE a szél segítségével szinte kapujához szögezi a Turult s csak a közvetlen védelem megfeszített munkájának köszönhető, hogy a félidő 0. percéig a KoTE gólt elérni nem tudott. A 22. percben kapu-előtti kavargás után egy kondorosi játékos kezzel húzta el Haumann lábát a tuda elrugása pillanatában és így Istenes a tehetetlen Baranyai mellett belővi a KoTE első gólját. A Turul látszólag megzavarja a bekapott gól, s két perc múlva Müller közellövésével a kondorosiak második gólját jelzi. A KoTE ezek után már nyugodtabban játszik, rengeteg veszélyes támadást vezet a Turul kapujára, de a közvetlen védelem, Baranyai, Janurik, Gergely, Haumann, önfeláldozó játékok folytán több gólt elérni nem tud. Egyénileg valamennyien mélyen a formájuk alatt játszottak. Különösen Kerekes II. és Sznygyik volt az, akik ismét bebizonyították, hogy nekik a csatársorban egyáltalán semmi keresnivalójuk nincsen. Ha a vasárnapi mérkőzésen Baranyai nem véd oly pompásan és önfeláldozóan, ha Gergely nem küzd úgy Istenessel szemben, mint egy oroszlan, és ha Janurik és Haumann nem jár-

szanak oly nagy szívvel és akarattal akkor a Turul veresége Kondoroson katasztrófális is lehetett volna.

Énekes nagyobb hibá nélkül vezette a mérkőzést.

Turul II.—Türkevei TK 3:1 (2:1)

II. o. bajnoki. Vezette: Hajdú Mihály. Mélyen felázott talajon állnak fel a csapatok. Kapuválasztásnál Türkeveinek kedvez a szerencse, s így a Turul kezd szél ellen. A játék irányítását a Türkeve veszi át és csatárai komoly akciókat dolgoznak ki, azonban Snubi a helyén van. A Turul támadásait az ellenfél 16-ig futnak csak, mivel a nagy sár minden megakaszt. Türkeve szorongat, mégis az első nagy gólhelyzetet a Turul hagyja ki. Inkább a Turul térfelén folyik a játék, aminek nem sokára meg is lett az eredménye. A 15. percben gólt ér el Türkeve. Elesszögből es váratlanul lött labdát a meglepelt Snubi nem védhette. 1:1-re vezet a Türkeve! Ez nem veszi el a Turul kedvét és a kapu előtti nagy sár ellenére is ostromolja az ellenfél kapuját. A 21. percben szabadrugásból eredő labdával Melich kiegyenlít, 1:1. Továbbra is a Türkeve van főnyben mindaddig, míg a 35. percben Podmanyczki szép egyéni akcióból megszerzi csapatának a vezetést, 2:1 a Turul javára. Türkeve egyenlítani igyekszik, azonban Lapis, mint középfedezet, úgyszólván egyedül ver vissza minden támadást. Snubi pedig kapusképességeit csillogtatja.

A II. félidőben már a Turul uralkodik a mezőny. Szél segítségével szépen dolgozik a jobbszárny, Podmanyczki és Bartyik Türkeve védelme szilárd és kapusuk is jó formát árult el s így nincs sikere a Turul támadásainak, amíg Türkeve 11-est nem vét, amit Csatai biztos érzékkel értékesít. 3:1-e vezet a Turul. Pár perccel belül még egy 11-est harcol ki a Turul balszárnya, amit Csatai kapufa tövének lö s az visszapattant. Türkeve egyenlítani törekszik, azonban erejéből az eredmény megfordítására nem telik.

A Turulnál Snubi és Lapis a mezőny legjobbjai voltak, a halvesor a második félidőben feljavult. A csatársor lendítette és legjobbját Podmanyczki volt. A jobbiek javuló formát mutattak.

Hajdú bíró megfelelt, nagyobb hibát nem vétett.

Kettős bajnoki labdarúgó mérkőzés lesz vasárnap idehaza, melynek keretén belül a Turul I. csapata a békésszentandrásai Hunvadival, a Turul II. pedig a mezőtúri Rákóczi csapatával mérkőzik.

Kézilabda eredmények:

Október 6-án a Gimnázium csapata bajnoki mérkőzésen 2:1 arányban legyőzte a helybeli MADISZ csapatát. Vasárnap a MADISZ csapata Öcsödön a Barátság csapatát 6:2 arányban győzte le.

A szarvasi Barátság Öcsödön a MADISZ-től 2:1 arányban vereséget szenvedett.

A Kossuth kézilabdázói idehaza a mezőtúri Textiltől 5: -re kikaptak.

Folyó hó 5-én délután 2 óra körül az orosházi úti iskola közelében a kocsiról leestett egy 200x250 cm-es dublé szőnyeg, felgöngyölték állapotban, fehér csomagoló papírral és spárgával bevonva.

Egy magas, feketeruhás asszony felvette. Kerjük a megtalálót, vagy akik tudnak a szőnyegről, jelentkezzenek Freckska Gyűlésnél magas természetbeni jutalom ellenében. II. ker. 15. szám alatt.

SZARVASI UJSÁG

A SZARVASI JÁRÁS PÁRTHOZI HETILAPJA

Szerkesztőbizottság:

Független Kisgazdapárt: BORGULYA ENDRE

Magyar Kommunista Párt: VARIJAS PÁL

Nemzeti Parasztpárt: BENCSEH ISTVÁN

Polgári Demokrata Párt: Dr. HORDOVÁNYI SZÜLLI

Szociáldemokrata Párt: WEISZ BÉLA

Felolós szerkesztő: Dr. LEMBÉNYI ZOLTÁN

Felolós kiadó:

A FÜGGETLENSÉGI FRONT SZARVASI PÁRTJAI

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

SZARVAS II., HOSSZUTH LAJOS-UTCA 10. SZÁM.

Nyomatott a Szarvasi Közlöny Nyomda- és Lapkiadóvállalat nyomdájában.

Szarvas I. ker., Horthy Miklós-út 9. sz.